

berettigede Fædre, optræder som Formyndere for de lavere Klasser, medens man lader Andre, der ikke have lagt for Dagen, at de bedre forstaae at opdrage deres Børn, sørge for dem, som de ville; det er det, der for Diebliffet ikke kan opretholdes, Skoletvangsgreendsen maa blive en anden. — Naar jeg holder mig til det Forslag, der foreligger, troer jeg, at den ærede Forslagsstiller har begaaet en Feil, idet jeg mener, at Præstestædet ikke bør angaae Andet end Religionsunderviisningen; efterat Sognebaandet er løst, og da vi have Religionsfrihed, troer jeg ikke, at der med Hensyn til den kan forlanges Andet end en Attest fra den Præst, som hører til den Menighed, hvortil den vedkommende Fader bekfender sig, det være sig af den ene eller den anden Sækt; men hvad derimod Friskolen angaaer, saa troer jeg, at Lovforslaget maatte gaae ud paa at forlange, at den paa Stedet værende Skolebestyrelse skal være pligtig til at undersøge den. Børnene skulle ikke sendes omkring til forskjellige Skoler for at afhøres, men de skulle kunne afhøres i det Skoledistrikt, hvor Skolen er, og det er ikke noget Nyt, det skeer i Byerne, det skeer her i Kjøbenhavn paa mange Steder. En af de store Feil, som bestaaer for Diebliffet, er, at vort hele Almueskolevæsen endnu bærer Præget af, at den Befolkning, for hvilken Loven derom er givet, ikke bliver stillet paa lige Fod med de øvrige Borgere i Landet. Det er en Opgave, som efter min Overbeviisning paa-ligger den ærede Underviisningsminister, at bringe Anordningen af 1814 og hvad dertil slutter sig i Overensstemmelse med vor hele nuværende Samfundstilstand; det er den langtfra nu, og den er derfor ubrugelig, ligesom den ogsaa, saaledes som her er blevet sagt, anvendes ganske forskjelligt paa hvert enkelt Sted. Jeg troer, at dette Lovforslag vanskeligt vil kunne naae det Maal, det egentlig har stillet sig, men dermed vil jeg ikke sige, at jeg ikke vil stemme for dets Overgang til anden Behandling; jeg har det Haab, at den ærede Minister i dette Lovforslag vil see Anledning af en Trang til en Forandring i den hele Lovgivning, som for Diebliffet bestemmer Skolevæsenets Ledelse paa Landet.

H. Olsen: Jeg skal ikke indlade mig videre med den ærede Minister, naar han saaledes misforstaaer mig eller lader, som han misforstaaer mig. Naar han anseer det for uforstandigt, som jeg siger er forstandigt, og naar han, idet jeg søger at bevise, at det er forstandigt, siger, at jeg indlader mig paa at give det et Skin af Fornuft, da forekommer det mig, at den ærede Minister her gjør, om jeg saa maa sige, et forunderligt Hokusfokus. Det, jeg har omtalt, er, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) under en anden Forhandling har sagt, at han ikke vilde være med at bringe et Skin af Fornuft ind i Noget, som han ansaae for ufornuftigt, og at deri var jeg enig med ham; men at jeg, fordi den ærede Minister anseer Noget for uforstandigt, som jeg anseer for forstandigt, ved at søge at forsvare det skulde gjøre mig skyldig i at ville give en ufornuftig Ting Skin af Fornuft, kan jeg ikke indsee. Efter saadanne Prøver paa, hvorledes Debatten føres mellem os, skal jeg, som sagt, ikke indlade mig videre overfor den ærede Minister; men jeg skal kun gjentage min Opfordring til det ærede Thing om at stemme for Lovforslagets Overgang til anden Behandling.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det skulde være mig kjært, om jeg heller ikke behøvede at indlade mig videre med den ærede Forslagsstiller, men jeg anseer det for min Pligt at yttre mig om det her indkomne Forslag, og det maa være mig tilladt at betale den ærede Forslagsstiller med den samme Mønt, som han anseer sig for berettiget til at komme frem med til mig; jeg svarer gjerne i samme Tone, hvori jeg tiltales. Jeg finder det ikke rigtigt, at man ligeoverfor Ministeriets Medlemmer bruger et hvilket som helst Sprog, men føler sig krænkede, naar man bliver besvaret i det samme. Her er aldeles ikke Tale om Skolemønstre, og hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) i den Henseende bemærkede, finder jeg fuldkommen ubegrundet. Den samme ærede Rigsdagsmand ansøgte, at jeg skulde have sagt, at de, der ikke lode deres Børn besøge Almue-